

Cauza C-55/20**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

31 ianuarie 2020

Instanța de trimitere:

Sąd Dyscyplinarny Izby Adwokackiej w Warszawie (Polonia)

Data deciziei de trimitere:

24 ianuarie 2020

Recurent:

Ministerstwo Sprawiedliwości

Intimat:R.G.**Obiectul procedurii principale**

Recursul formulat de Minister Sprawiedliwości [ministrul justiției, Polonia] împotriva deciziei din 8 august 2019 privind închiderea anchetei disciplinare în cauza împotriva avocatului R.G.

Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

- Aplicarea capitolului III din Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne, inclusiv a articolului 10 alineatul (6) din aceasta, în proceduri disciplinare împotriva avocaților și juriștilor străini înscriși în tabloul avocaților.

- Examinarea unui recurs de către o instanță care s-a constatat că nu este independentă și imparțială în sensul articolului 47 din cartă;

- Competența Prokurator Generalny [procurorul general] și a Rzecznik Praw Obywatelskich [avocatul poporului] de a formula recurs împotriva hotărârilor unei instanțe disciplinare a baroului.

Întrebările preliminare

- 1) Sunt aplicabile dispozițiile capitolului III din Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne (denumită în continuare „Directiva privind serviciile”), inclusiv articolul 10 alineatul (6) din aceasta, procedurilor privind răspunderea disciplinară a avocaților și a juriștilor străini înscrși în tabloul avocaților, în cadrul cărora avocatul poate fi sancționat în special cu amendă, cu suspendarea sau cu excluderea din barou, iar juristul străin poate fi sancționat în special cu amendă, cu suspendarea dreptului de a furniza asistența juridică în Republica Polonă sau cu interzicerea dreptului de a furniza asistență juridică în Republica Polonă? În cazul unui răspuns afirmativ, sunt aplicabile prevederile Cartei Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”), inclusiv articolul 47 din aceasta, procedurilor menționate mai sus, desfășurate în fața instanțelor barourilor în cauze în care hotărârile acestor instanțe nu pot face obiectul unei căi de atac la instanțele naționale sau pot fi introduse împotriva acestora doar căi de atac extraordinare precum recursul la Sąd Najwyższy [Curtea Supremă], de asemenea în cauzele în care toate elementele semnificative sunt circumscrise în interiorul unui stat membru?
- 2) Într-o cauză în care, precum în cadrul procedurii amintite la prima întrebare, pentru examinarea unui recurs împotriva hotărârii sau ordonanței unei instanțe disciplinare a baroului sau a unei plângeri împotriva deciziei privind respingerea unui asemenea recurs este competentă, conform legislației naționale în vigoare, o instanță care – în opinia instanței menționate, conformă cu aprecierea Sąd Najwyższy [Curtea Supremă] exprimată în hotărârea din 5 decembrie 2019, nr. III PO 7/18 – nu este independentă și imparțială în sensul articolului 47 din cartă, este necesar ca dispozițiile naționale care prevăd competența unei asemenea instanțe să fie lăsate neaplicate, iar instanța disciplinară a baroului este obligată să trimită un astfel de recurs sau o astfel de plângere instanței care ar fi competentă dacă dispozițiile respective nu s-ar opune?
- 3) Într-o cauză în care, precum în cadrul procedurii menționate la prima întrebare, nici Prokurator Generalny [procurorul general], nici Rzecznik Praw Obywatelskich [avocatul poporului] nu au competența de a formula recurs împotriva hotărârii sau a ordonanței instanței disciplinare a baroului, potrivit instanței respective, această poziție fiind:
 - a) contrară poziției exprimate în ordonanța din 27 noiembrie 2019, nr. II DSI 67/18, de completul de 7 judecători ai Izba Dyscyplinarna Sądu Najwyższego [Camera Disciplinară a Curții

Supreme], și anume instanța care, conform legislației naționale aplicabile, este competentă să examineze plângerea împotriva respingerii recursului, dar care – în opinia instanței disciplinare a baroului, conformă cu opinia exprimată de Sąd Najwyższy [Curtea Supremă] în hotărârea din 5 decembrie 2019, nr. III PO 7/18 – nu este o instanță independentă și imparțială în sensul articolului 47 din cartă;

- b) conformă cu opinia exprimată anterior de Izba Karna Sądu Najwyższego [Camera Penală a Curții Supreme], și anume instanța care ar fi competentă să examineze o astfel de plângere dacă dispozițiile menționate nu ar prevedea altfel,

instanța disciplinară a baroului poate (sau ar trebui) să nu țină seama de opinia exprimată de Izba Dyscyplinarna Sądu Najwyższego [Camera Disciplinară a Curții Supreme]?

- 4) Dacă, într-o ipoteză precum cea menționată la a treia întrebare, instanța disciplinare a baroului a fost sesizată cu un recurs formulat de ministrul justiției, iar:

- (a) în opinia Sąd Najwyższy [Curtea Supremă], exprimată în hotărârea din 5 decembrie 2019, nr. III PO 7/18, și în opinia instanței disciplinare a baroului, unul dintre elementele care justifică aprecierea că instanța menționată la litera (a) de la cea de a treia întrebare, și anume Izba Dyscyplinarna Sądu Najwyższego [Camera Disciplinară a Curții Supreme], nu este o instanță independentă și imparțială în sensul articolului 47 din cartă, este influența puterii executive, inclusiv a însuși ministrului justiției, asupra componenței acesteia;

- b) funcția de Prokurator Generalny [procuror general], care, în opinia exprimată de Izba Dyscyplinarna Sądu Najwyższego [Camera Disciplinară a Curții Supreme] și anume instanța menționată la întrebarea a treia litera (a), ar fi autorizat să formuleze recurs împotriva hotărârii pronunțate în urma unui recurs, dar care, în opinia Izba Karna Sądu Najwyższego [Camera Penală a Curții Supreme] și anume a instanței menționate la întrebarea a treia litera (b) și în opinia instanței disciplinare a baroului, nu are această competență, este exercitată tocmai de ministrul justiției,

instanța disciplinară a baroului este obligată să nu examineze recursul dacă aceasta este singura modalitate de a asigura conformitatea procedurii cu articolul 47 din cartă și, în special, de a evita ingerința în procedură a unui organ care nu este o instanță independentă și imparțială în sensul acestei dispoziții?

Dispozițiile dreptului Uniunii invocate

Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne, articolul 10 alineatul (6).

Carta drepturilor fundamentale, articolul 47.

Dispozițiile dreptului intern invocate

Legea din 26 mai 1982 – Legea privind activitatea avocaților (denumită în continuare „l.a.”, articolul 11 alineatul 2, articolul 39 punctul 1, articolul 40 punctele 1 și 2, articolul 51, articolul 54 alineatul 1, articolul 56 punctele 1 și 3, articolul 63, articolul 80, articolul 81 alineatul 1, articolul 82 alineatul 2, articolul 86, articolul 88a alineatele 1 și 4, articolul 89, articolul 91, articolul 91a alineatul 1, articolul 91b, articolul 91c, articolul 95n.

Legea din 5 iulie 2002 privind furnizarea de asistență juridică de către avocați străini pe teritoriul Republicii Polone (denumită în continuare „l.f.a.s.”), articolul 4 alineatul 1, articolul 10 alineatele 1 și 2.

Codul de procedura penală (denumit în continuare „c.p.p.”), articolul 100 alineatul 8, articolul 521.

Legea din 28 ianuarie 2016 – Legea privind Ministerul Public (denumită în continuare „l.M.I.”) articolul 1 alineatul 2.

Legea din 8 decembrie 2017 privind Curtea Supremă (denumită în continuare „l.C.S.”), articolul 24, articolul 27 alineatul 1 punctul 1 litera b) prima liniuță.

Prezentare pe scurt a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 La 8 august 2017, Rzecznik Dyscyplinary Izby Adwokackiej w Warszawie [responsabilul în materie disciplinară al Baroului din Varșovia] a primit o scrisoare din partea Prokurator Krajowy – Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego [procurorul național–primul adjunct al procurorului general] (denumit în continuare „procurorul național”) datată 20 iulie 2017, cu cererea de a iniția o procedură disciplinară împotriva avocatului R.G. În aprecierea acestei autorități, declarațiile avocatului R.G. din 10 și 11 octombrie 2016 în cadrul cărora acesta a comentat o posibilitate ipotetică potrivit căreia clientul acestuia, D.T., președintele Consiliului European, ar fi acuzat de săvârșirea unei infracțiuni, au depășit libertatea de exprimare a avocaților, sunt susceptibile să constituie infracțiunea de amenințare și au constituit o abatere disciplinară.
- 2 Prin decizia din 7 noiembrie 2017, responsabilul în materie disciplinară al Baroului din Varșovia, a refuzat inițierea anchetei disciplinare. În urma recursului procurorului național, această decizie a fost anulată la 23 mai 2018 prin ordonanța

Sąd Dyscyplinarny Izby Adwokackiej w Warszawie [Tribunalul Disciplinar al Baroului din Varșovia] (denumit în continuare „Tribunalul Disciplinar”), iar cauza a fost trimisă responsabilului în materie disciplinară. Prin decizia din 18 iunie 2018, responsabilul în materie disciplinară a inițiat o anchetă disciplinară împotriva avocatului R.G. pentru depășirea limitelor libertății de exprimare la datele de 10 și 11 octombrie 2016. Prin decizia din 28 noiembrie 2018 responsabilul în materie disciplinară a închis ancheta constatând că fapta respectivă nu întrunește elementele constitutive ale abaterii disciplinare. În urma recursului procurorului național și a recursului ministrului justiției, această decizie a fost anulată de Tribunalul Disciplinar la 13 iunie 2019, iar cauza a fost trimisă responsabilului în materie disciplinară în vederea reexaminării. Prin decizia din 8 august 2019, responsabilul în materie disciplinară a închis din nou ancheta disciplinară împotriva avocatului R.G. Atât procurorul general, cât și ministrul justiției au formulat recurs împotriva acestei decizii.

- 3 În prezent, obiectul examinării Tribunalului Disciplinar este (poate fi) recursul formulat de ministrul justiției; în privința recursului introdus de procurorul național, responsabilul în materie disciplinară l-a respins prin decizia din 30 august 2019, însă această decizie a fost anulată la 10 decembrie 2019 de Tribunalul Disciplinar; până în prezent, responsabilul în materie disciplinară nu a trimis Tribunalului Disciplinar recursul menționat.

Prezentare pe scurt a motivelor trimiterii preliminare

- 4 Tribunalul Disciplinar care statuează în prezenta cauză are, în opinia sa, competența să adreseze Curții de Justiție întrebări preliminare. Acesta este, ca atare, o instanță în sensul articolului 267 TFUE, deoarece este constituit în temeiul legii corespunzătoare, are caracter permanent, se pronunță independent (articolul 89 alineatul 1 din I.a.), soluționează litigii pronunțându-se asupra cererilor responsabilului în materie disciplinară de sancționare a avocaților și asupra recursurilor împotriva deciziilor responsabilului de a iniția sau încheia ancheta disciplinară, aplică normele de procedură incluse în Legea privind activitatea avocaților și în Codul de procedură penală, deciziile sale sunt obligatorii și executorii prin executare forțată, statuează la cererea părților, iar nu din oficiu și este obligat să aplice dispozițiile legii. În plus, fiind o instanță de ultim grad în sensul articolului 267 TFUE, este chiar obligat să adreseze întrebări preliminare.

Prima întrebare - Directiva privind serviciile

- 5 Tribunalul Disciplinar are îndoieli referitoare la interpretarea dispozițiilor Directivei privind serviciile și, mai exact, referitoare la aspectul dacă prevederile capitolului III din această directivă sunt aplicabile procedurilor privind răspunderea disciplinară a avocaților și a juriștilor străini înscrși în tabloul avocaților chiar și în cazul în care toate elementele relevante sunt circumscrise în interiorul unui singur stat. Această întrebare prezintă relevanță pentru soluționarea cauzei. Dacă prevederile capitolului III din Directiva privind serviciile sunt

aplicabile procedurilor disciplinare împotriva avocaților sau juriștilor străini înscrși în tabloul avocaților, atunci acestor proceduri li se aplică dreptul Uniunii și – atât în măsura în care acestea sunt pendinte în fața instanțelor disciplinare ale baroului, cât și în măsura în care acestea sunt sau pot fi pendinte în fața instanțelor sau altor autorități naționale în urma formulării unei căi de atac împotriva deciziilor instanțelor disciplinare ale baroului – li se aplică prevederile cartei, în special articolul 47 din aceasta. În acest caz, Tribunalul Disciplinar ar avea obligația, care reiese din dreptul Uniunii, să se asigure ca în cadrul procedurii desfășurate în fața acesteia să fie îndeplinit standardul unui proces echitabil stabilit în această dispoziție.

- 6 Tribunalul Disciplinar tinde să considere că răspunsul la această întrebare ar trebui să fie afirmativ. Furnizarea de asistență juridică de către avocații stabiliți în Uniunea Europeană este supusă aplicării articolului 2 alineatul (1) din Directiva privind serviciile, deoarece asistența de acest gen este un serviciu prestat de un prestator care activează într-un stat membru, în special având în vedere că, în sensul dreptului polonez, avocații sunt profesioniști și desfășoară activități economice. Mai mult, asistența juridică furnizată de avocați nu intră sub incidența niciunei excepții prevăzute la articolul 2 alineatul (2) literele (a)-(1) din directivă. În opinia Tribunalului Disciplinar, regimul de înscriere și de radiere din tabloul avocaților constituie un „regim de autorizare” în sensul articolului 4 punctul 6 din Directiva privind serviciile. Unul dintre elementele acestui regim îl constituie de asemenea procedura disciplinară, deoarece instanțele disciplinare ale baroului în cadrul acesteia pot, *de facto*, să suspende decizia privind autorizarea desfășurării activității de avocat (prin pronunțarea sancțiunii cu suspendarea exercitării activității profesionale sau cu suspendarea dreptului de a furniza asistență juridică pe teritoriul Republicii Polone) sau pot retrage o astfel de decizie pentru o perioadă de cel puțin zece ani (prin pronunțarea pedepsei de radiere din Baroul avocaților sau a interdicției de a furniza asistență juridică pe teritoriul Republicii Polone). Din momentul în care hotărârea Tribunalului Disciplinar a dobândit autoritate de lucru judecat, avocatul sau juristul străin pierde, temporar sau permanent, dreptul de a presta servicii. În esență, acesta înseamnă retragerea autorizării în sensul articolului 10 alineatul (6) din directivă.
- 7 În aprecierea Tribunalului Disciplinar, nici articolul 3 alineatul (1) din Directiva privind serviciile nu exclude aplicarea dispozițiilor capitolului III din aceasta în cadrul procedurilor disciplinare analizate. Or, prevederile altor directive care reglementează aspecte specifice legate de accesul la activitatea și desfășurarea activității constând în furnizarea de servicii juridice în cadrul liberei prestări a serviciilor sau a libertății de stabilire nu sunt în conflict cu prevederile capitolului III. În orice caz, dacă ar avea loc un astfel de conflict privind unul dintre aspectele reglementate de dispozițiile capitolului III din directivă, acesta nu ar viza întregul capitol. Aceste directive speciale reglementează prestarea serviciilor de asistență juridică doar în măsura în care aceste servicii presupun un element de extraneitate și, ca atare, intră sub incidența liberei prestări a serviciilor sau a libertății de stabilire prevăzute în tratat. Or, domeniul de aplicare al capitolului III din Directiva privind serviciile este mai larg, deoarece cuprinde de asemenea situațiile

cu caracter pur intern (Hotărârea Curții din 30 ianuarie 2018, C-360/15 și C-31/16, College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Amersfoort și Visser Vastgoed Beleggingen BV). Prin urmare, cel puțin referitor la situația cu caracter pur intern, aplicarea dispozițiilor capitolului III din Directiva privind serviciile nu ar trebui să sufere în temeiul articolului 3 alineatul (1) din aceasta.

- 8 Nici articolul 1 alineatul (5) din acest act nu exclude aplicarea dispozițiilor capitolului III din Directiva privind serviciile în privința procedurilor examinate de instanțele disciplinare ale baroului. Conform articolului 86 l.a., procedura disciplinară se desfășoară independent de procedura penală. De asemenea, obiectivul procedurii disciplinare este, în esență, altul decât obiectivul procedurii penale. Procedura disciplinară servește, într-un fel, asigurării eficacității regimului de reglementare a accesului la prestarea serviciilor judiciare. În acest sens, constituie un element al „regimului de autorizare”, fără de care procedura și-ar pierde rațiunea de a exista.

Cea de a doua întrebare – competența examinării recursului sau a plângerii împotriva respingerii recursului

- 9 A doua întrebare se referă la instanța competentă pentru examinarea recursului împotriva hotărârii instanței disciplinare a baroului sau a plângerii împotriva deciziei de a respinge un astfel de recurs. Conform articolului 27 alineatul 1 punctul 1 litera b) prima liniuță din I.C.S. cauzele examinate de Sąd Najwyższy [Curtea Supremă] în legătura cu procedurile disciplinare desfășurate în temeiul Legii privind activitatea avocaților sunt de competența Izba Dyscyplinarna Sądu Najwyższego [Camera Disciplinară a Curții Supreme] (denumită în continuare „Camera Disciplinară a CS”). Întrebarea dacă Camera Disciplinară a CS este o instanță independentă și imparțială în sensul articolului 47 din cartă a făcut obiectul analizei Curții de Justiție și a Sąd Najwyższy [Curtea Supremă]. Făcând trimitere la Hotărârea Curții de Justiție din 19 noiembrie 2019, C-585/18, C-624/18 și C-625/18, A.K. (Independența Camerei Disciplinare a Curții Supreme), Sąd Najwyższy [Curtea Supremă], în hotărârea sa din 5 decembrie 2019 nr. III PO 7/18, a decis că Camera Disciplinară a CS nu este o instanță independentă și imparțială în sensul articolului 47 din cartă. Unul dintre factorii care au dus Sąd Najwyższy [Curtea Supremă] la această concluzie a fost influența puterii executive, în special a ministrului justiției, referitor la componența acestei instanțe.
- 10 În acest caz, pare posibil și necesar ca dispozițiile naționale care stabilesc competența Camerei Disciplinare, și anume a articolului 27 alineatul 1 punctul 1 litera b) prima liniuță din Legea privind CS, să fie lăsate neaplicate. În acest caz, conform articolului 24 din Legea privind CS, examinarea recursurilor și a plângerilor în discuție este de competența Izba Karna Sądu Najwyższego [Camera Penală a Curții Supreme] (denumită în continuare „Camera Penală a CS”), deoarece cauzele disciplinare împotriva avocaților sunt cauze cărora li se aplică dispozițiile c.p.p. Este însă necesar să se clarifice de către Curtea de Justiție dacă o asemenea concluzie este justificată și în situația în care decizia de a lăsa neaplicate

respectivă ar fi luată nu de Sąd Najwyższy [Curtea Supremă] ci de instanța disciplinară a Baroului.

- 11 Întrucât, conform dreptului național, instanța disciplinară a baroului, după pronunțarea hotărârii sau în momentul notificării acesteia, este obligată să informeze participanții la procedură (și, eventual, și ministrul justiției) referitor la termenul și modalitățile de a introduce o cale de atac sau referitor la indisponibilitatea unei căi de atac, Tribunalul Disciplinar urmărește să se stabilească dacă ar trebui, având în vedere hotărârea Sąd Najwyższy [Curtea Supremă] din 5 decembrie 2019, atunci când formulează informarea, să omită articolul 27 alineatul 1 punctul 1 litera b) prima liniuță din Legea privind CS și să informeze în privința faptului că respectivele căi de atac – dacă instanța decide că, în general, se conferă acest drept în cazul hotărârii sale – trebuie introduse la Izba Karna Sądu Najwyższego [Camera Penală a Curții Supreme].
- 12 A doua întrebare este formulată pe baza ipotezei că procedura menționată la prima întrebare, inclusiv prezenta procedură, este cuprinsă în domeniul de aplicare a cartei, în special al articolului 47 din aceasta. Această premisă, care este decisivă în ceea ce privește admisibilitatea acestei întrebări, va fi îndeplinită, în primul rând, în cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare. În al doilea rând, în opinia Tribunalului Disciplinar, există îndoieli referitoare la caracterul pur intern al prezentei cauze, având în vedere faptul că aceasta se referă la acțiunile avocatului R.G. în calitate de reprezentant al Președintelui Consiliului European, D.T. În al treilea rând, potrivit Curții de Justiție, legătura cu Uniunea Europeană – care este decisivă pentru a stabili competența acesteia – există chiar și în cazul unui caracter potențial transfrontalier al cauzei sau al dispozițiilor aplicabile cauzei. Întrucât este suficient ca operatorii economici din alt stat membru să fie interesați să exercite activități reglementate într-un alt stat membru (a se vedea Hotărârea din 11 iunie 2015, C-98/14, Berlington, și jurisprudența citată, Hotărârea din 1 iunie 2010, C-570/07 și C-571/07, Blanco Perez și Chao Gomez, Hotărârea din 19 iulie 2012, C-470/11, Garkalns, Hotărârea din 15 noiembrie 2016, C-268/15 Ullens de Schooten, punctul 50). De asemenea, pentru a stabili existența unei legături cu Uniunea Europeană și competența Curții de Justiție, este suficient ca printre beneficiarii potențiali ai activității economice supuse reglementării să poată fi persoane din alte state membre (Hotărârea din 11 iunie 2015, C-98/14, Berlington, Hotărârea din 15 noiembrie 2016, C-268/15 Ullens de Schooten, punctul 51). Or, fără îndoială, printre clienții avocaților din Baroul din Varșovia și chiar ai avocatului R.G. se pot afla și probabil chiar se află persoane din alte state membre. În al patrulea rând, competența Curții de Justiție de a răspunde la întrebările preliminare într-o cauză în care toate elementele se limitează la interiorul unui singur stat membru, poate fi justificată prin circumstanța că dreptul național impune instanței de trimitere să acorde unui resortisant al statului membru de care aparține instanța respectivă aceleași drepturi precum cele conferite de dreptul Uniunii în aceeași situație unui resortisant al altui stat membru (Hotărârea din 15 noiembrie 2016, C-268/15 Ullens de Schooten, punctul 52 și jurisprudența citată). În lumina dreptului polonez, ar fi greu de admis că alte standarde (superioare) trebuie folosite la examinarea cauzelor disciplinare

împotriva juriștilor străini din statele membre ale Uniunii înscrși în tabloul avocaților precum și împotriva avocaților cetățeni ai acestor state sau avocaților implicați în furnizarea de servicii pentru persoane din alte state membre, iar alte standarde (inferioare) ar trebui folosite pentru ceilalți avocați, și anume cei care au cetățenia poloneză și acționează pentru clienții polonezi. În lumina dreptului polonez, o astfel de discriminare inversă nu ar fi acceptabilă.

Cea de a treia întrebare - modul de soluționare a problemei privind dreptul de a formula recurs

- 13 Pentru motivele prezentate deja în motivarea celei de a doua întrebări, este necesar să se clarifice nu numai ce organ va avea competența să examineze un recurs care ar putea fi introdus împotriva hotărârii Tribunalului Disciplinar sau plângerea împotriva respingerii unui astfel de recurs, dar și dacă, în general, părților li se conferă dreptul la un astfel de recurs. Acest aspect este important atât având în vedere conținutul instrucțiunilor pe care Tribunalul Disciplinar este obligat să le transmită în momentul pronunțării sau notificării unei hotărâri, cât și având în vedere obligațiile ulterioare ale acesteia în cazul introducerii recursului, precum și având în vedere o eventuală necesitate de asigurare într-un alt mod a îndeplinirii, în acest sens, a standardului care reiese din articolul 47 din cartă. Pentru motivele prezentate la punctul 12 de mai sus, această problema intră sub incidența dreptului Uniunii, iar clarificarea acesteia este de competența Curții de Justiție.
- 14 Îndoielile Tribunalului Disciplinar reies din faptul că, potrivit opiniei prezentate până în prezent de Camera Penală a CS, de doctrina juridică precum și de instanțele disciplinare ale baroului în cauze precum cea în speță, dreptul la recursul în casație nu este conferit nu numai părților, dar nici Prokurator Generalny [procurorul general] și Rzecznik Praw Obywatelskich [avocatul poporului]. În special, în aceste cauze entitățile menționate nu au dreptul la așa-numitul recurs extraordinar prevăzut la articolul 521 c.p.p. Tribunalul Disciplinar împărtășește această opinie. Camera Disciplinară a CS în complet de 7 judecători, prin ordonanța din 27 noiembrie 2019, nr. II DSI 67/18, pronunțată într-o altă cauză împotriva avocatului R.G., a decis ca în asemenea cauze recursul în temeiul articolului 521 c.p.p. este admisibil. Aceasta ar însemna că în astfel de cauze recursul poate fi formulat de Prokurator Generalny [procurorul general] și de Rzecznik Praw Obywatelskich [avocatul poporului]. Așadar, Tribunalul Disciplinar are îndoieli dacă ar trebui să ia în considerare opinia menționată a Camerei Disciplinare – care, de altfel, oficial nu este obligatorie pentru ea – sau aceasta nu are relevanță juridică având în vedere că, astfel cum s-a arătat mai sus, conform hotărârii Sąd Najwyższy [Curtea Supremă] din 5 decembrie 2019, nr. III PO 7/18, Camera Disciplinară a CS nu este o instanță independentă și imparțială în sensul articolului 47 din cartă.

Cea de a patra întrebare - modalitatea de asigurare a examinării cauzei de către o instanță independentă și imparțială în sensul articolului 47 din cartă.

- 15 În prezenta cauză, Tribunalul Disciplinar a fost sesizat cu un recurs introdus de ministrul justiției nu în calitate de parte în procedură, ci în calitate de subiect special în temeiul articolului 88a alineatul 4 din l.a., ceea ce îl autorizează să formuleze calea de atac în orice cauză. Potrivit opiniei prezentate până în prezent de Camera Penală a CS, de doctrina juridică și de instanțele disciplinare ale baroului, în astfel de cauze, o hotărâre a Tribunalului Disciplinar de a menține decizia atacată prin care ancheta a fost închisă nu este supusă recursului. Completul de 7 judecători al Camerei Disciplinare a CS a prezentat însă o altă opinie în ordonanța din 27 noiembrie 2019, nr. II DSI 67/18, în care s-a arătat că recursul împotriva acestei hotărâri poate fi introdus de Prokurator Generalny [procurorul general], în temeiul articolului 1 alineatul 2 din l.m.i. această funcție fiind ocupată tocmai de ministrul justiției. De asemenea, este important faptul că unul dintre factorii care au dus la decizia Sąd Najwyższy [Curtea Supremă] de a constata că Camera Disciplinară a CS nu este o instanță independentă și imparțială în sensul articolului 47 din cartă, a fost dependența de puterea executivă, inclusiv influența ministrului justiției (care este în același timp și Prokurator Generalny [procurorul general]) asupra compunerii acesteia.
- 16 În lumina circumstanțelor menționate și a faptului că atât prezenta cauză, cât și cauza II DSI 67/18 se referă la același avocat, că prezenta cauză a fost inițiată la cererea primului adjunct al procurorului general, iar acuzațiile aduse avocatului privesc declarațiile acestuia privind acțiunile Ministerului Public, Tribunalul Disciplinar estimează că există un risc ca – chiar dacă vor fi aplicate mijloacele menționate în a doua și a treia întrebare, și anume chiar dacă Tribunalul Disciplinar va admite că în prezenta cauză nu este disponibil dreptul la recurs, iar o eventuală plângere împotriva respingerii unui astfel de recurs trebuie trimis Camerei Penale a CS – recursul formulat de ministrul justiției (care este în același timp procuror general) să fie examinat totuși de Camera Disciplinară a CS. O asemenea posibilitate ridică problema modului în care Tribunalul Disciplinar poate (sau ar trebui) să procedeze pentru a preveni o astfel de situație - dacă va considera că există un risc real ca aceasta să aibă loc – și, implicit, cum să asigure menținerea în această cauză a standardului care reiese din articolul 47 din cartă.
- 17 Acțiunile ministrului justiției în calitate de subiect special justifică analizarea aspectului dacă, în cazul unui risc real precum cel menționat mai sus, Tribunalul Disciplinar ar trebui să nu examineze această cale de atac chiar dacă, în temeiul dispozițiilor în vigoare, aceasta, la prima vedere, este admisibilă. În caz contrar, ne putem confrunta cu situația în care, de fapt, aceeași entitate – acționând fie ca ministru al justiției, fie ca Prokurator Generalny [procurorul general], fie ca o entitate care influențează efectiv și decisiv componența Camerei Disciplinare a CS, care la rândul ei îl autorizează să introducă un recurs împotriva legii și pe care, ulterior, îl examinează – prin acțiunile sale va cauza neîndeplinirea, în cauza în discuție, a cerinței de examinare a cauzei de către o instanță independentă și imparțială, care reiese din articolul 47 din cartă.